

A dolog lényegét talán a folyamatoságban s a lap és az iskolák állandó, szoros együttműködésében, az évek folyamán egyre bensőségebbé váló kapcsolatban kell keresni. Másrészt abban, hogy az anyanyelvápolás és általában a nyelvápolás szükségessége egyre jobban tudatosodik pedagógusainkban, de a szülőknél és az új nemzedékekben is. Csak így történhetett meg, hogy ezúttal olyan szlavóniai, baranyai, délbánáti sőt újvidéki iskolákból is küldtek be fogalmazásokat és rajzokat, amelyekben nincs is magyar tagozat, s a magyar, de a más anyanyelvű pártások is nyelvápoló csoportok keretében, nem kötelező órákon igyekeznek minél jobban megtanulni anyanyelvüket, illetve a környezet nyelvét, amelynek elsajátítására öngazgatású szocializmusunk nemcsak hogy lehetőséget teremt, hanem — a testvériség és egység szellemében, soknemzetű és -nemzetiségű hazánk adottságai-ból kiindulva — szinte sugall.

Nem hagyhatjuk említés nélkül a dolgozatírók fogalmazási készségét, az egyre javuló helyesírást, bővülő szókincs-készletet, s a csiszoló stílust és a mind változatosabb műfaj és formaismeretet. Sokévi áldozatos munka s a *Jó Pajtás* szerkesztőségének és a pedagógusoknak több évtizedes együttműködése kellett ahhoz, hogy a sok ezer dolgozattól kiválasztott négyszázzal már ilyen elégedettek lehetünk. Mindez természetesen további munkára serkent, hiszen, mint a fentiekből is kiviláglók, tanulóinkkal, pionírjainkkal érdemes foglalkozni.

JÓDAL Rózsa

PALICSI TÁRLATOK. A Palicsi-tó újjáélesztése magával hozta az ottani gazdag hagyományú képzőművészeti élet megújulását is, aminek első jeles eredménye két sikeres kiállítás. A

tóavatás alkalmából Milan Konjović-nak rendeztek tárlatot (az ott is kiállított anyagról szól kritikai szemlénk képzőművészeti írása), ezt követően pedig az egykori és mai szabadkai festők, szobrászok és keramikusok, kizárólag a Képzőművészek Tartományi Egyesületének tagjai állítottak ki. A tárlaton Almási Tibor, Dudás Antal, Gyurkovicz Hunor, Sava Halugin, Ivan Jandrić, Kalmár Ferenc, Kalmár Magdolna, Nemes Fekete Edit, Oláh Sándor, Petrik Pál, Milan Poznovija, Razija Vila Poznovija, Sáfrány Imre, Szilágyi Gábor, Ivan Tabaković, Togyerás Irén, Togyerás József, Torok Sándor, Vass Kálmán, Vékony Lajos és Vinkler Imre műveiből állítottak ki.

HUSZONÖT ÉVE AZ OPERÁBAN. Június 9-én Szabadkán Donizetti Lammermoori Lucijája címszerepének tolmácsolásával ünnepelte művészi pályafutásának huszonöt évét Petz Galler Marika operanékesnőnk, egyik legkiválóbb szopránunk. A hamar felosztott Szabadkai Operában kezdte pályafutását Németh Rudolf-fal, Kovács Verával, Ana Skenderović-tyal és Bela Tikvickivel, majd az újvidéki operaházba került, de művészi pályája csak a Belgrádi Operában bontakozott ki. Majd két évtizedes belgrádi működése során egyik leggazdagabb műsorú énekesnő. Verdi Traviatájában Violetta, a Rigolettóban Gilda, Rossini Sevillai borbélyában Rossina, Mozart Varázsfuvolájában az Éj királynője, Puccini Bohéméletében Mozette, Offenbach Hoffmann meséiben az Olympia, Strauss Denevérében Adél, Donizetti Don Pasquáléjában Norina. Sokat hangversenyeznek itthon és külföldön, műsorán Bartók, Brahms, Bellini, Chopin, Csajkovszkij, Debussy, Dvorák, Grieg, Handel, Haydn, Rimszkij Korszakov, Liszt, Mendelssohn, Schubert, Schumann és mások szerepelnek.

JOŽE POGAČNIK ÚJ KÖNYVE. A maribori Založba Obzorja kiadásában jelent meg Jože Pogačniknak, az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara tanárának új könyve *Teze in sinteze* címmel. Tizenegy tanulmányt tartalmaz a kötet, melyet a szerző két részre tagolt: az első — Építők világa cím alatt — a szlovén középkori irodalomtól a reformációig terjedő időszakot öleli fel, a második — Alkotók világa a címe — a realizmus, az új vagy szociális realizmus és a korszerű, mai irodalom problematikájával foglalkozik.

A kötet első része — írja az *Izraz* című szarajevói folyóirat áprilisi számában Juraj Martinović — Pogačniknak több mint tízéves kutatói munkáját foglalja össze. Pogačnik a stílus és a kompozíció konkrét, részletes elemzésével, szem előtt tartva a társadalmi, történelmi, eszmei és nyelvi hátteret, eljutott ahhoz a határhoz, ahol az irodalmi szöveg esztétikai funkciója kezdődik. A könyv második része első tanulmányának tárgya az 1573-as parasztfelkelés mint a szlovén irodalom motívuma. Ez az írás köti össze, Martinović szerint, a kötet két nagy fejezetét. Martinović egyébként úgy véli, hogy ez a tanulmány szemlélteti legjobban Pogačnik munkájának lényegét: érdeklődésének középpontjában azok a művek állnak, amelyek korunk haladó áramlatainak kifejezői.

Martinović szerint Pogačniknak sikerült végigkísérnie az irodalmi jelenségek változásait, megállapítania fejlődésük logikáját, és több fontos kérdésre fényt vetni. *A szlovén irodalom története*, melyet Pogačnik Franc Zadavecceel együtt írt, szoros kapcsolatban áll a *Teze in sinteze*vel: az új könyv tanulmányai akkor születtek, amikor az irodalomtörténet készült, s valójában néhány olyan problémának a feldolgozását jelentik, amelyeket az

irodalomtörténetben — a mű természetéből kifolyólag — nem lehetett megoldani. Ezekben a tanulmányokban találjuk meg — zárja ismertetését Martinović — az irodalomtörténetben megfogalmazott tételek és szintézis kifejtését és megokolását.

T. L

(A fenti információ előző számunkból tévedésből kimaradt. Szerzője és az olvasók elnézését kérjük. — A szerk.)

HUSZONÖT ÉVES A ŠVETLOSC
Első jelentősebb jubileumát ünnepli a jugoszláviai ruszinok irodalmi folyóirata, a *Švetlosc*. A folyóirat sokrétű művelődési tevékenységet fejt ki, sok más hasonló jellegű kiadványtól eltérően feladatának tekinti nemcsak az irodalmi, művészeti és társadalmi kérdésekkel foglalkozó cikkek publikálását, hanem jelentős szerepet tölt be az oktatás és az öntevékenységi formák, elsősorban a műkedvelés terén is. A folyóirat például majdnem minden számában közöl drámai szöveget, s ezek a jugoszláviai ruszin műkedvelő színjátszó társulatok egyetlen szövegforrása. A *Švetlosc* eddig negyedévenként jelent meg, de az idén, különös társadalmi tevékenységére való tekintettel, nagyobb anyagi támogatást kapott, s így lehetővé vált kéthavonkénti megjelenése.

ÁTADTÁK A SINKÓ-DÍJÁT. Június 28-án ünnepélyesen átadták a Sinkó Ervin Irodalmi Díjat Fenyvesi Ottonnak, az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszéke hallgatójának, az *Új Symposion* kritikusanak. A Sinkó-alapítvány díját eddig Podolszki József, Utasi Mária, Bognár Antal, Danyi Magdolna, Böndör Pál, Juhász Erzsébet és Thomka Beáta kapták.